

SCENARIUSZ ZAJĘĆ UMUZYKALNIAJACYCH

Opracowanie: Agnieszka Krawczuk

Temat: Muzyka jest wszędzie, czy ją słyszysz?

Cele ogólne:

- rozwijanie wrażliwości i wyobraźni muzycznej;
- rozwijanie percepcji słuchowej;
- rozwijanie słuchu awerbalnego
- rozwijanie umiejętności rozróżniania barwy dźwięków;
- rozwijanie inwencji twórczej;
- rozbudzanie zainteresowania otaczającym światem;
- uwrażliwianie na otaczający świat dźwięków(odgłosów)
- wyzwalamie radości u dzieci

Cele szczegółowe:

- odróżnia odgłosy i potrafi powiązać ze sposobem ich wydobywania
- odtwarza podany rytm;
- samodzielnie wykonuje niekonwencjonalne instrumenty muzyczne z dostępnych materiałów i wykorzystuje je do wydobywania dźwięków
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- tworzy muzykę
- wyraża się poprzez niekonwencjonalne środki

Metody:

- słowne – wiersz, opowiadanie, rozmowa
- czynne – samodzielnych doświadczeń, zadań stawianych dziecku
- oglądowe – pokaz, obserwacja
- aktywizujące – burza mózgów

Formy pracy: indywidualna, zespołowa

Środki dydaktyczne:

wiersz, opowiadanie, płyta CD z różnymi odgłosami wody, płyta CD z nagraniem *Preludium Des-dur* Fryderyka Chopin, CD z nagraniem *Tańca węgierskiego* Johannesa Brahmsa, miska z wodą, kubki, słomki, plastikowe butelki częściowo napełnione, kartki papieru wodą, gazety, woreczki foliowe

1. Wprowadzenie do tematu.

Rozmowa kierowana pytaniami na temat muzyki na bazie doświadczeń dzieci:
Czym jest muzyka? Za pomocą jakiego zmysłu możemy jej doświadczać? Czy muzyka to tylko piosenka, utwór instrumentalny, gra na instrumentach, śpiew? Gdzie jeszcze można ją usłyszeć?

2. Wysłuchanie wiersza, który stanowi potwierdzenie bądź uzupełnienie wypowiedzi dzieci:

„Gdzie jest muzyka?” (A.Krawczuk)

- Pytasz: *gdzie jest muzyka?*

- *Ja ją zawsze spotykam,*

ona wszędzie się chowa:

w płaczu , w śmiechu i w słowach;

w szepcie, a także w krzyku,

w pytaniu i w wykrzykniku...

- *Gdzie jeszcze? No powiedz,*

gdzie jeszcze muzyka?

- *W szemrzących strumykach,*

w warkocie silnika,

gdy pociąg w nieznane z turkotem umyka...

- W czym jeszcze się skrywa tajemna muzyka?

-W dzwoniących budzikach,

w gwizdzących czajnikach,

na łące gdy koncert świerszcz gra nam na smykach.

słyszę.

W wietrzyku i wietrze i w szumiących drzewach,

gdy kropi deszcz, pada, gdy grad i ulewa.

I w ciszy po burzy, co ucho twe pieści,

tam także przyjemna muzyka się mieści.

W dzięcioła stukaniu i ptasim świergocie,

a także w kumkaniu i żabim rechocie;

w zwierzętach, co lubią tak taplać się w błocie,

i w twojej zabawie, radości i psocie.

W zegarze co równo i miarowo tyka,

bicie twego serca - to także muzyka!

I w kranie i w rurze, co z kapania słynie,

i w dzwonach kościelnych o pełnej godzinie.

Gdy gryziesz orzeszki, gdy chrupiesz pierniki,

czyż nie ma w tym także ciekawej muzyki?

Jak widzisz, muzyka nam zawsze towarzyszy,

w codziennych czynnościach przecież się ją słyszy:

*i w gwarze ulicznym, i w kościelnej ciszy,
gdy jesteś wrażliwy, muzykę usłyszysz.*

3. Rozmowa na temat treści wiersza, uzupełniona o doświadczenia słuchowe

dzieci(zadanie alternatywne, jeśli wypowiedzi dzieci na wstępie nie były satysfakcjonujące).

4. „*Zamknij oczy i posłuchaj*”- zabawa słuchowa(na potwierdzenie wniosku, że odgłosy towarzyszą w różnych codziennych sytuacjach)

Dzieci z zamkniętymi oczyma wsłuchują się w dochodzące odgłosy, a następnie dzielą się tym, co usłyszały (*hałas na korytarzu, odgłosy dochodzące z łazienki, z kuchni, ruch uliczny, śpiew dzieci dochodzący z sali obok, tykanie zegara, oddechy...itd.*)

5. „*Kap, plum, chlup*”- zabawa badawcza.

Nauczyciel przygotowuje miskę z wodą i demonstruje „głos wody” przy pomocy prostych rekwizytów. Wspólnie ustalają nazwy dla poszczególnych odgłosów np.:

chlust – przelewanie wody z jednego naczynia do drugiego

kap – krople wody opuszczane do miski przy pomocy zakraplacza

plum – spadanie lekkiego przedmiotu(klocek)

klap – uderzanie dłonią o powierzchnię wody

plusk – poruszanie dłonią w wodzie

bul- bul – dmuchanie przez słomkę umieszczoną w wodzie, itp.

Zabawę można powrócić w innym wariantcie:

Zadaniem dzieci jest zapamiętanie dźwięku(odgłosu) i jego nazwy, po czym na polecenie N. zamykają oczy i wówczas N. ponawia zabawę, a dzieci, wykorzystując tylko zmysł słuchu, odgadują ustalone wcześniej nazwy.

6. „*Wodne dźwięki*”- zabawa słuchowa

Dzieci wysłuchują nagrania różnych odgłosów wody: *deszcz, szum morza, woda z kranu, prysznic, przelewanie wody, spluczka, ulewa, kapanie wody,*

bulgotanie. Zadanie dzieci polega na skojarzeniu odgłosu z nazwą zjawiska, urządzenia bądź przedmiotu.

7. „*Co słyszysz?*”- zabawa pobudzająca wyobraźnię

Nauczyciel odtwarza dzieciom nagranie *Preludium Deszczowego* Des-dur , Fryderyka Chopina, początkowo nie podając tytułu. Dzieci wsłuchują się w utwór z zamkniętymi oczyma, a następnie dzielą się swoimi wrażeniami oraz skojarzeniami. (Wszystkie wypowiedzi są akceptowane, nawet te dalekie od oczekiwanych!)Jeżeli jednak któremuś z dzieci nagranie skojarzyło się z wodą lub deszczem, wówczas N. podaje tytuł i wyjaśnia po krótko nawiązując do postaci wybitnego, światowej sławy polskiego kompozytora. Jeśli nikt z grupy nie miał podobnych skojarzeń, to bardzo taktownie sam przechodzi do wyjaśnień.

8. „*Deszczowy taniec*”- zabawa taneczno- ruchowa lub swobodna interpretacja taneczno-ruchowa

Dzieci, poruszają się do ponownie odtwarzanego utworu i przy pomocy tańca, ruchu i gestu, pokazują:

opadanie kropek deszczu(paluszkami)

brodzenie w wysokiej wodzie i chlapanie po kałużach

tańczę lub idą pod na niby trzymanym parasolem

naśladowują ruchy wycieraczek samochodowych, itp.

lub

Dzieci w sposób swobodny poruszają się przy dźwiękach *Preludium*.

9. „*Na łonie natury*” - ilustracja muzyczna

N. ustala z dziećmi role – wydobywanie odgłosów, które będą tłem do krótkiej scenki(wymyślonej przez N., ta poniższa, to tylko propozycja)

„*Na łonie natury*”-(A. Krawczuk)

W pewien słoneczny, wiosenny dzień grupa dzieci wybrała się na polanę(odgłosy kroków). Leciutki wietrzyk delikatnie poruszał młodymi listeczkami (szelest torebki foliowej), a słyszane w oddali odgłosy ptaków (

gwizdanie, świstanie, kukanie, pohukiwanie, stukanie dzięcioła...) *zapraszały swym śpiewem małych miłośników przyrody na łono natury*(ptaki , jak wyżej).

Zachęczone dzieci z radością przekroczyły progi przyrody, pamiętając o zasadach zachowania w takich miejscach. Wiedziały, że może spotkać ich za to nagroda w postaci np.: sarenki, różnych gatunków ptaków oraz drzew, kwiatów i innych roślin, dlatego uciszały siebie nawzajem(ciii, z palcem przy ustach)...Z radością zaobserwowały, że wokół panuje cisza. Jednakże po chwili, w której zdążyły się oswoić z tak rzadko doznawaną ciszą, zaczęły wsłuchiwać się w nią i zdumione „polowały” na dźwięki i odgłosy dolatujące zewsząd (ptasi śpiew-jak wyżej, trzask patyków, szelest przebiegającej zwierzyny, cykanie świerszczy, kumkanie żab...)

Nagle, ten błogi stan, został przerwany z oddali dochodzącym odgłosem grzmotu (mocne klaśnięcie). Wszystkie ptaki zerwały się do lotu, a furkot ich skrzydeł (energiczne poruszanie kartkami papieru) zmieszał się z szumem wiatru (szszsz-wypowiadane) i ze stopniowo narastającym deszczem (kap-kap, delikatne stukanie o gazetę stopniowo przechodzące w mocniejsze uderzenia lub dźwięki, szelest torebkami foliowymi). Dzieci ze śmiechem na ustach i osłaniające się od deszczu czym się dało, powróciły do przedszkola(szkoly)(lekkie odgłosy biegu oraz śmiechu).

Dużą frajdą może być nagranie odgłosów scenki i odsłuchanie jej.

10. „Wodny koncert”- akompaniament do *Tańca węgierskiego* Johannes Brahmsa

N. dzieli dzieci na małe grupy i przydziela im „instrumenty”: butelki częściowo napełnione wodą, pojemniki z wodą oraz słomki, pojemniki z wodą do przelewania. N. jest dyrygentem i pokazuje kiedy dana sekcja gra (każdy nauczyciel czyni to intuicyjnie).

11. Zakończenie i podziękowanie brawami (odgłosy)

*Powyższe propozycje zabaw są do wyboru. Nauczyciel znając dzieci z którymi pracuje oraz ich potrzeby i możliwości wybiera lub czerpie inspiracje.